

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 maja 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

Prezes SN Zbigniew Kapiński (przewodniczący, sprawozdawca)
SSN Paweł Kołodziejcki
SSN Adam Roch

w sprawie **M. N.**
skazanego z art. 244 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k.
i art. 87 § 1 k.w. w zw. z art. 10 § 1 k.w.
po rozpoznaniu w Izbie Karnej
na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.
w dniu 15 maja 2024 r.,
kasacji wniesionej przez Prokuratora Generalnego
na korzyść skazanego
od prawomocnego wyroku Sądu Rejonowego w Jędrzejowie
z dnia 27 października 2023 r., sygn. akt II K 370/23

**uchyla zaskarżony wyrok i sprawę przekazuje Sądowi
Rejonowemu w Jędrzejowie do ponownego rozpoznania.**

Paweł Kołodziejcki
[PGW]

Zbigniew Kapiński

Adam Roch

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 27 października 2023 r. w sprawie o sygn. akt II K 370/23, Sąd Rejonowy w Jędrzejowie uznał M. N. za winnego popełnienia czynu wyczerpującego ustawowe znamiona przestępstwa z art. 244 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. i wykroczenia z art. 87 § 1 k.w. w zw. z art. 10 § 1 k.w. wymierzając mu za przestępstwo karę 6 miesięcy pozbawienia wolności, zaś za wykroczenie karę aresztu w wymiarze 15 dni. Ponadto za przestępstwo z art. 244 k.k. orzeczono wobec skazanego tytułem środka karnego zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 4 lat oraz obowiązek zapłaty świadczenia pieniężnego w wysokości 5000 zł na rzecz Funduszu P.. Z kolei za wykroczenie orzeczono wobec skazanego tytułem środka karnego zakaz prowadzenia pojazdów mechanicznych na okres 2 lat.

Powyższy wyrok nie został zaskarżony i stał się on prawomocny z dniem 4 listopada 2023 r.

Kasację od tego wyroku, na korzyść skazanego, wniósł Prokurator Generalny. Zaskarżając wyżej wymienione orzeczenie w całości, podniósł zarzut rażącego i mogącego mieć istotny wpływ na treść wyroku naruszenia przepisów prawa karnego procesowego, a mianowicie art. 117 § 1 i 2 k.p.k. w zw. z art. 374 § 1 k.p.k. i art. 6 k.p.k., polegającego na wadliwym uznaniu, że awizowane i niepodjęte w terminie zawiadomienie oskarżonego o terminie rozprawy wyznaczonej w dniu 27 października 2023 roku, zostało mu prawidłowo doręczone i wystąpiły tym samym warunki do rozpoznania sprawy pod jego nieobecność, podczas gdy korespondencję tę wysłano na adres, niebędący wskazanym przez M. N. miejscem jego zamieszkania, dłuższego pobytu i jednocześnie jego adresem do doręczeń, co w konsekwencji skutkowało przeprowadzeniem postępowania pod nieobecność oskarżonego z rażącym naruszeniem jego prawa do obrony, polegającym na uniemożliwieniu mu wzięcia udziału w rozprawie oraz poddania wydanego wyroku skazującego kontroli Sądu II instancji

W oparciu o powyższy zarzut skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu w Jędrzejowie do ponownego rozpoznania.

Postanowieniem z dnia 4 kwietnia 2024 r. Sąd Najwyższy wstrzymał wykonanie zaskarżonego wyroku do czasu rozpoznania kasacji.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja jest zasadna w stopniu oczywistym i jako taka podlegała uwzględnieniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

Na wstępie wskazać należy, że w art. 374 § 1 k.p.k. zagwarantowane jest prawo oskarżonego do brania udziału w rozprawie, co w sposób oczywisty wiąże się z umożliwieniem oskarżonemu prowadzenia osobistej obrony w sprawie. Z omawianym przepisem koreluje art. 117 § 1 k.p.k., z treści którego wynika obowiązek zawiadomienia oskarżonego o czasie i miejscu rozprawy. Co istotne, czynności nie przeprowadza się, jeżeli osoba uprawniona nie stawiła się, a brak dowodu, że została o niej powiadomiona (art. 117 § 2 k.p.k.).

W realiach przedmiotowej sprawy przesłuchany jednokrotnie w toku całego postępowania w dniu 5 lipca 2023 r. w charakterze podejrzanego M. N. wskazał miejsce zameldowania na pobyt stały i jako adres do doręczeń:[...] W. (k. 19). Ten sam adres widnieje w sporządzonej przez Policję notatce urzędowej z dnia 1 czerwca 2023 r. z przeprowadzonej przez ten organ kontroli drogowej wobec zatrzymanego wówczas M. N. (k. 1). Powyższy adres wpisany jest także w dokumentacji załączonej do akt sprawy w postaci zapytania i udzielonej informacji o osobie z Krajowego Rejestru Karnego (k. 7, 8) oraz opinii sądowo-psychiatrycznej sporządzonej na podstawie badania oskarżonego z dnia 21 sierpnia 2023 r. (k. 30).

Niemniej jednak, wbrew informacjom zawartym w aktach, pisma w sprawie, w tym również zawiadomienie o terminie rozprawy przed Sądem Rejonowym w Jędrzejowie wyznaczonej na dzień 27 października 2023 r., były wysyłane na adres: [...] W. (k. 52) oraz następnie na adres: [...] w S. (k. 64). Przesyłki kierowane na powyższe adresy zostały po podwójnym awizowaniu zwrócone do Sądu. Na rozprawie w dniu 27 października 2023 r. na podstawie art. 133 § 1 k.p.k. w zw. z art. 139 § 1 k.p.k. uznano korespondencję kierowaną do oskarżonego za doręczoną prawidłowo, prowadząc rozprawę pod nieobecność oskarżonego (k. 84). Na tym samym terminie rozprawy Sąd Rejonowy w Jędrzejowie ogłosił zaskarżony kasacją

wyrok.

Nie budzi zatem wątpliwości to, że Sąd Rejonowy w Jędrzejowie, wysyłając zawiadomienie o terminie rozprawy na niewłaściwy adres (w ogóle niewynikający z akt sprawy), nie był uprawniony do zastosowania instytucji doręczenia zastępczego, o której mowa w art. 133 § 2 k.p.k. i uznania, że oskarżony został prawidłowo powiadomiony o terminie rozprawy, co z kolei umożliwiałoby jej prowadzenie pod nieobecność oskarżonego. W tym stanie rzeczy stwierdzić należy, że Sąd *meriti* dopuścił się rażącej obrazą art. 117 § 1 i 2 k.p.k. w zw. z art. 374 § 1 k.p.k. i art. 6 k.p.k., naruszając tym samym podstawowe prawo oskarżonego jakim jest prawo do obrony. W konsekwencji powyższego stwierdzenia, uznać należy, że uchybienie to mogło mieć istotny wpływ na treść wyroku.

Z podanych powyżej względów, Sąd Najwyższy uznał, że zasadne jest uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu w Jędrzejowie do ponownego rozpoznania. Sąd ten ponownie przeprowadzi postępowanie, uwzględniając wynikające z przepisów procedury karnej gwarancje procesowe oskarżonego.

Paweł Kołodziejski

Zbigniew Kapiński

Adam Roch

[SOP]

[ms]